

maa lægges til Grund; det Spørgsmaal
altsaa: Er der ikke Anledning til at foretage
en Reform her, som faar en varig Karakter i
Erkendelsen af, at Forholdet, som det hidtil
har udvirket sig, ikke er billigt eller retfer-
digt. Jeg tror vist, man vil komme til at
indrømme Rigtigheden heraf, og den højt-
ærede Indenrigsminister var jo heller ikke
utilbøjelig til at indrømme, at dette Syn-
punkt i Hovedtrækkene var rigtigt. Ja, na-
turligvis — Lovforslaget er at betragte som
Genstand for Forhandling og nærmere Over-
vejelse. Det er en Selvsølge, og jeg haaber,
at det ogsaa skal kunne lykkes at føre disse
Forhandlinger til et gunstigt Resultat. Jeg
skal heller ikke opholde mig særlig ved de
Bemærkninger, som den højtærede Inden-
rigsminister gjorde. Det er jo fuldstændig
rigtigt, at der peges paa Vanskelighederne
og de mulige Ændringer, som maa foreta-
ges. Naar den højtærede Minister straks
mente, at Renter og Afdrag paa Laan, som
Amtskommunerne havde paataget sig til Vej-
væsenet, burde udelades, vil jeg give ham
Ret deri. Jeg har heller ikke gaaet ud fra,
at de skulde medtages. Det Tal, jeg nævnte,
nemlig 2,280,000 Kr. i 1889, indeholdt ikke,
saa vidt jeg kan se af de statistiske Op-
lysninger, Udgifterne til de Laan, som
hvilede paa Amtskommunerne. Det er Ud-
gifter til Grundforbedring, Vedligeholdelse
og Bestyrelse af Vejene, der er Spørgsmaal
om. Naar den højtærede Minister vilde
undtage Tilskud til Sognekommunernes Vej-
væsen, antager jeg, at den Undtagelse allerede
ligger i Lovforslagets Ord, idet § 1 udtryk-
kelig kun hjemler Halvdelen af Udgifterne til
Landeveje i Henhold til Besloven af 1867
§ 1 a., og til Landevejsgader ifølge samme
Lovs §§ 3—4. Disse Begreber ere ikke vil-
kaarlige, men legale Begreber. En Lande-
vej er, hvad den er; det er staaet fast
ved Loven af 1867, og derunder ville
ikke Bivejene eller Sognevejene kunne ind-
føres. Jeg giver derimod den højtærede
Minister fuldstændig Ret i, at dette Spørgs-
maal om Understøttelse til Sognekommuner-
nes Bejvæsen, og særlig om Optagelsen af
Sognevejene som Amtsveje er et Hensyn, som
hør tages særlig under Overvejelse, og sær-
lig har det naturligvis sin Vanskelighed at
tage Udgifterne til ny Bejvæsen med. Dog
turde det maasse være muligt, at netop det,
at medtage Udgifter til ny Veje, vil komme
til at raade noget Bud paa den Alighed,
som ellers kunde finde Sted mellem Amtene.
I alt Fald taler Sandsynligheden for, at
de Amt, som for Tiden have de største
Udgifter, ere dem, som have udført deres
Bejvæsen, og at de Amt, som endnu have

deres ny Bejvæsen til gode, ere dem, som i
Ojeblikket have de mindste Udgifter. Altsaa,
for disse forestaar der større Udgifter, og
derved vil der ogsaa kunne komme til at til-
falde dem en større Andel af Statsbidraget.
Jeg skal for øvrigt henstille dette til nær-
mere Underjøgelse. Naar de Indskrænknin-
ger, som den højtærede Indenrigsminister
gjorde deri, kun vilde føre Beløbet ned fra
2 Mill. og et Par Hundred Tusinde til
1,800,000 Kr., er Forstællen ikke saa over-
ordentlig stor, og var det kun derom, Uenig-
heden drejede sig, som man vel overens.
Jeg søger til, at jeg forstaaer den højtærede
Indenrigsminister saaledes, at naar han
nævnte, at Købstædernes Bidrag til Vej-
væsenet kun var 28,000 Kr., saa sigtede han
derved kun til Landevejsgaderne. Bidraget
fra Købstæderne i det hele er uden Tvivl større,
thi Købstædernes Bidrag bestaar af to Ting:
Det ene er et Bidrag, som udredes til Vedligeholdelse af Landevejsgader; dette udredes med
Halvdelen af det dertil anvendte Beløb. Dertil
kommer saa den Del af Hartkornsbyrden i
Henseende til Bejvæsen, der hviler paa
Købstædernes Hartkorn. Disse to Poster
maa jo lægges sammen, og efter de Op-
givelser, som foreligger for mig, udgør det
tilsammen 59,000 Kr. for Aaret 1889—90.
Deraf ere altsaa Udgifterne til Landevejsgader omtrent Halvdelen, medens Resten er
det direkte Bidrag efter Hartkornet. — Den
højtærede Indenrigsminister indvandt imod
at lade Delinventomkostninger refunderes af
Statskassen, at man saa vilde komme til at
opgive det Hold over for en Stigning af
disse Udgifter, der ellers vilde være til
Stede, naar Amtskommunerne skulde udrede
dem. Jeg tror dog ikke, at et saadant Hold
nu er til Stede. Det er jo nemlig ikke
Amtskommunerne, som bestemme disse Ud-
galters Omfang, det er jo i alt væsentligt
Rejsbetjentene, som afgøre det, og det kan
ikke være anderledes. Amtskommunerne have
vistnok ikke andet at gøre over for dette
Forhold end at betale. Ganske vist kan Amt-
manden som saadan udøve nogen Kontrol,
men man maa erindre, at Amtmanden ikke
blot er Amtsrådets Funktionær, men ogsaa
Statens, og han vil som Embedsmand være
lidet kaldet til at holde igen med Hensyn til
disse Udgalters Udredelse, hvad enten han er
at betragte som Amtsrådets Formand eller
som Amtmand, saa denne Frygt antager jeg
ikke, har saa meget paa sig, som den højt-
ærede Minister antog. Vi have ogsaa det
at holde os til, at det er et Regerings-
forslag, som man her har optaget. Jeg skal
altsaa anbefale Sagen til nærmere velvillig
Forhandling, og jeg haaber, at det skal kunne